

MATARONINS ASSASSINATS I/O HUMILIATS PEL NAZISME

Ramon Aniento i Carmen (1904-1941)

Josep Astort i Masip (1909-1941)

Niabel Belis i Miralles (1907-1945) Alliberat

Josep Duran i Martori (1901-1942)

Josep Ferrer i Coll (1900-1942)

Josep Guasch i Pons (1904-194?) Desaparegut

Pere Guillaume i Reixach (1912-1945) Alliberat

Josep Herrera i Altimira (1903-1941)

Josep Maria Julià i Mendoza (1910-1942)

Joaquim Mir i Brugada (1906-1941)

Joan Peiró i Belis (1887-1942) Deportat pels nazis, afusellat a Paterna

Juli Pey i Torrents (1905-1941) També visqué a Cardedeu

Camil Quintana i Bassas (1906-1941)

Elies Soriano i González (1914-1941)

Francesc Verdalet i Guardiola (1914-1941)

Música: Sa Trumfa des Godai (Jordi Carbonell -xalumeau i acordió-, Pep Garolera -ukelele-, Esteve Guardiola i Josep Viladomat -acordió-, i Marc Torner -sac de gemecs i tarota)

DIÀ NACIONAL DE L'EXILI I LA DEPORTACIÓ Mataró, 2 de febrer de 2020

El Dia Nacional de l'Exili i la Deportació commemora els episodis dels primers dies de febrer de 1939, quan les autoritats democràtiques republicanes, junt amb gairebé 500.000 persones, entres civils i soldats, van emprendre el camí de la retirada, el camí del Nord, per travessar la ratlla frontera per diversos punts del Pirineu, fugint del terror que imposaven els militars insurrectes a tots els territoris que ocupaven. L'èxode massiu es va produir a finals de gener i, sobretot, entre els dies 5 i 10 de febrer, quan milers de persones van quedar atrapades als passos fronterers, patint el fred i els constants atacs de l'aviació franquista. França els va tancar en camps de concentració improvisats on van haver de sobreviure en unes condicions pèssimes. Molts van retornar i van patir la repressió implacable de la Dictadura, però una part significativa ja no va tornar mai més a casa seva. Alguns s'exiliaren a l'Amèrica Llatina, uns pocs a la Unió Soviètica i la majoria restaren a França on hagueren de fer front a l'ocupació i al terror nazi, fins al punt que alguns van ser deportats a camps nazis.

El Grup d'Historiadors Jaume Compte, el Grup d'Història del Casal i el Grup de Recerca de la Memòria Històrica amb la col·laboració de l'Ajuntament de Mataró, organitza un acte en motiu del Dia Nacional de l'Exili i la Deportació per recordar i dignificar la memòria de l'exili mataroní, centrat en els anys de la Dictadura franquista, amb l'objectiu de generar consciència davant dels exilis i els desplaçaments forçosos de població que s'estan produint actualment, a Catalunya i arreu del món.

FRANCESC ANGLAS SARLAT (Mataró 1899-1988) Teixidor de professió, va ser un sindicalista actiu, afiliat a la UGT, i va tenir una vida política de relleu en el socialisme de la ciutat. També va ser membre de la Unió de Cooperativistes de Mataró. Durant la Guerra Civil, va ser dels darrers en incorporar-se al front de batalla, a l'edat de 37 anys. S'exilià a França a finals de 1939 i va ser confinat als camps de concentració de Sant Cebrià, Argelers i Barcarès. Va tornar a Catalunya el 1944, fou detingut i l'empresonaren un any i mig a la Presó Model. Amb l'arribada de la democràcia, va formar part de manera honorífica, de la candidatura socialista a les eleccions municipals de 1979 i 1983. Va morir a l'edat de 89 anys..

RAMON ANIENTO CARMEN (Mataró 1904 - Gusen 1941). Nascut en una família humil, fill d'en Nicolás i de la Teresa, va ser el cinquè fill de vuit germans. Va viure la seva infantesa a Mataró, al Carrer Sant Josep Oriol, núm.5, però més endavant, la família es va traslladar a viure a Barcelona per motius de la feina del pare que era cuiner. En Ramon va treballar de guàrdia urbà a la capital catalana. Era republicà i estava implicat en la política. Per això, acabada la guerra -per por de ser detingut per les tropes franquistes- es va exiliar a França on fou internat al camp de concentració d'Argelers. El 27 de gener de 1941 va ser capturat pels alemanys i deportat al camp d'extermini nazi de Mauthausen (Austria). El 22 d'octubre de 1941 va morir assassinat al camp de Gusen, situat a cinc quilòmetres.

JOAN BALLESCÀ I PRAT (Mataró 1912-2000) Fill de Josep Ballecà Bassas i de Carme Prat Ribosa. Practicant de l'excursionisme i de l'esquí, va ser militant del Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria (CADCI) i membre de Nosaltres Sols. Participà activament en els Fets d'Octubre de 1934 i en els Fets de Maig de 1937. Durant la Guerra Civil, va ser membre de la Junta de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana amb Josep Layret Massana, entre d'altres. Exiliat a França i internat a Argelers, tornà a Mataró el 1948, i des d'aleshores va col·laborar estretament en diferents projectes esportius, especialment des de la junta del Centre Natació Mataró i des del Patronat Municipal d'Esports. Políticament parlant, mantingué afinitat amb ERC.

MIQUEL SUÑÉ I ANASTASI (Mataró 1900-1973) Paleta. Militant de la CNT. Ja de molt jove fou empresonat a Montjuïc per participar en actes de rebel·lió i fou destinat a fer el servei militar a Àfrica com a càstig. A l'esclatar la guerra, l'assignaren com a cap del ram de la construcció de Mataró i portà a terme les obres del desviament de les rondes. En representació de la Federació Local de Sindicats de la Indústria de Mataró va assistir el gener de 1938 al Ple de la CNT a València. S'exilià a França i fou ingressat a Argelers i Bram fins que pogué obtenir la llibertat gràcies als contractes de dos empresaris francesos. Després milità a la resistència fins al final de la segona Guerra Mundial on destacà per ajudar al Dr. Braun a fer operacions clandestines en un subterrani de Tolosa de Lenguadoc. L'any 1965 es jubilà i tornà a Catalunya on va morir l'any 1973.

MERCÈ VIDAL I REGUANT (Mataró, 14-6-1921 Montreal 27-1-2008). Filla d'Onofre Vidal Rosell i de Carme Reguant Carol. Va estudiar a l'escola racionalista del Forn el Vidre ubicada al carrer Prat de la Riba. Durant la Guerra Civil fou infermera a l'Hospital Internacional dels Salesians on va atendre als brigadistes internacionals ferits. El gener de 1939 va marxar a l'exili i fou internada al camp d'Argelers. El seu oncle la va poder rescatar. Després va viure uns anys a Pià, al nord de Perpinyà, i més tard es va traslladar a París on es va casar amb Esteve Fígols, àlies Espartac, un dels mestres de l'escola racionalista del Forn del Vidre. El matrimoni va tenir dues filles: la Sylvie i la Florence. Posteriorment marxaran a viure al Canadà.

